

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discursus X. Primum miraculum quod Moyses fecit coram Pharaone.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52700)

infelicitas, ubi turpia non solum delectant, sed etiam placent, & definit esse remedio locus, ubi, quæ fuerant vitia, mores fiunt. Talis in omnibus fuit *Pharao*.

Jam petes, quomodo Deus illos tractet, & erga illos se gerat? Respondeo: In pœnam peccatorum quæ admiserunt. Permittit illos sequi suas cupiditates, & libidines, nec ab illis removet occasiones & tentationes. Sic ait *David Psal. 80. Dimisi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in adinventionibus suis.*

2. Dat eis Deus affluentiam temporalium, & prosperos successus, quibus abutuntur, & excæcati ruunt in omnia scelera: Sicut *David ait Psal. 72. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum.*

3. Aufert Deus ab illis tribulationes, quibus alii peccatores castigati se corrigunt, & pœnitentiam agunt: Aut si eos flagellat, minora immittit, & flagellis illis magis obdurantur.

4. Eripit illis bonos monitores, doctores, & angelos Sanctos, juxta illud *Ierem. cap. 51. Curavimus Babylonem, & non est sanata, derelinquamus eam, quoniam pervenit usque ad calum judicium ejus.*

5. Laxat Deus habenas diabolo, ampliorem dans ei facultatem insidiandi, nocendi, qua ille accepta, eos mire exagitat & tentat, objiciendo varia objecta voluptatum, variasque illecebras vitiorum, turbando phantasiam, obscurando intellectum, inflammando pravos affectus, ut sicut equi indomiti currant post cupiditates suas. Pergamus ad ea quæ in Scriptura sequuntur,

DISCURSUS X:

Primum miraculum quod Moyses fecit coram Pharaone.

Moyses jam bene animatus à Deo, perrexit cum fratre suo *Aarone* ad *Pharaonem*, & fecit quod Deus illi imperarat, ut tolleretur secum virgam suam in manu, & projiceret illam in terram: Cum ergo ambo starent in conspectu *Pharaonis*, & aulicorum ejus, projecit *Aaron* virgam in terram, & versa est in colubrum. Prius

Prius rogaverant *Pharaonem* ut dimitteret filios *Israël* ad tres dies, ut Deo in solitudine, sacrificarent, sed cum hic abnueret, & peteret signum, factum est illud primum miraculum. Sed *Pharao* parum illo motus, *Vocavit*, inquit *Scriptura*, *sapientes & maleficos, & fecerunt etiam ipsi per incantationes Ægyptiacas, & aræana quadam similiter, proijceruntque singuli virgas suas, quæ versæ sunt in dracones, sed devoravit virga Aaron virgas eorum.*

Merito hic aliquis quæret an illud quod faciebant hi magi opere diaboli, fuerit verum Miraculum: Respondeo quod non: Quia dæmones nullum Miraculum facere possunt. Miraculum enim est quod omnem naturæ vim, omnemque causarum naturalium, & hominum ac Angelorum facultatem superat. Possunt tamen dæmones facere aliqua quæ hominum aliarumque rerum naturalium vim superant, & hæc hominibus mira sunt, sed non vera Miracula.

Dico igitur 1. Pleraque mira quæ facit dæmon, fascinationes tantum sunt oculorum. Potest enim dæmon phantasmam vel oculos ita perstringere ac ludificare, ut videre se putet quod revera non est, hoc primo facit phantasmam ita commovendo, ut sit in somniantibus qui putant se videre quæ non sunt. Mira hujus rei exempla adfert Princeps Medicorum *Galenus* ut de illo qui phantasmam ita habebat turbatam ut ab altero nollet se tangi, quia putabat vitreum se corpus habere, & de illo qui nolebat comedere quia putabat se mortuum.

2. Oculos dæmon potest ludificare, sicut patet in sagis quibus videtur aurum præbere cum non sint nisi folia vel lapilli.

Dico 2. Potest dæmon efficere ut ignis cadat de cælo, sic enim fecit quando oves *Iob* fulmine tetigit: Potest homines facere volare per aëra, sic enim fecit *Simoni* Mago: Potest homines reddere invisibiles, sic enim fecit per anulum quem dedit cuidam *Gygi*: Potest homini quamcumque formam effingere, sic enim facit ut homines lupi videantur, & homines lanient, ut patet in *Lycantropis*: Potest facere ut statuæ moveantur, ambulent, & loquantur, ipse enim eas movet, & per illas loquitur, sic enim fecit per statuem *Apollinis Delphis*: Sic denique fecit ut *Claudia Vestalis Romana*, navim *Tiberi* hærentem zona sua è luto extraheret, & duceret quo vellet, & alia, nomine *C. Tuccia*, aquam *Tiberi* haustam in cribro, deferret ad Capitolium.

His positis, ait Scriptura: *Projecerunt magi Pharaonis singuli virgas suas, quæ versæ sunt in dracones.* Putant aliqui hos non fuisse veros dracones, sed illusionem oculorum, adeoque tantum apparentes fuisse.

Contrarium putat *D. Augustinus* & alii. Si quæris quomodo hos veros dracones producere potuerint Magi?

Respondet *Calvinus*, Deum Magorum virgas in serpentes mutasse: Blasphemia est, dicit enim Scriptura disertè non hoc Deum fecisse, sed Magos per incantationes suas quibus dæmonem invocabant. Deinde si Deus virgas Magorum in serpentes vertisset, sicut verterat virgam *Aaronis*, secum ipse pugnasset, quia tam mendacium Magorum, quam veritatem *Aaronis*, eodem Miraculo confirmasset, quod impossibile est veritati æternæ.

Dico ergo, dæmones aliunde dracones hos attulisse, eosque, virgis subito, & imperceptibiliter subductis, earum loco substituisse, ita ut quicumque hæc videret, magiæ ac fraudis ignarus, putaret virgas Magorum sicut virgam *Aaronis*, in serpentes esse conversos.

Quæres 2, cur Deus permisisset ut Magi hæc mira efficerent? Respondeo 1, ut in hisce Magi superarentur à *Moyse*, & unusquisque videret quod *Moyse* esset victor Magorum, & consequenter verus Dei servus & instrumentum, ideo fecit ut una virga *Aaronis*, versâ in colubrum, devoraret plures virgas seu serpentes Magorum. Hoc est quod ait *Theodoretus*: Mutabant, inquit, Magi virgas in serpentes, sed virga *Moyse* illorum devoravit, sic postea mutabant aquam in sanguinem, sed sanguinem in priorem naturam reducere non poterant; concessit ergo Deus Magis talia facere ut etiam per ipsos castigaret *Egyptios*, & inde colligerent, *Moyse* alia ac majori potestate, nempe divina, Miracula facere, quam Magos, quos sciebant esse Magos, adeoque mira sua efficere arte diaboli.

Nihilominus tamen tantum abest ut *Pharao* aperiret oculos suos, ut è contrario addat Scriptura: *Induratum est cor Pharaonis, & non audivit eos.*

Miraris induratum fuisse cor *Pharaonis*? ego non: Quia habebat Doctores & Magistros impietatis, quibus magis credebat quam *Moyse* & *Aaroni*: Poterat tamen clare videre *Moyse* & *Aaronem*, non ope diaboli, sed Dei operari Miraculum, quando videbat serpentes Magorum devorari à serpente *Aaronis*, sed claudens oculos ad opera Dei, sola Magorum facta miratur.

Hic

Hic videmus quanta pestis sint consiliarii mali, & falsi Doctores, ut illos quos docent clarae veritati faciant repugnare, ac doctrinam divinam rejicere, ut sequantur dæmonis axiomata. Talis Doctor ac consiliarius fuit *Machiavellus*, homo præterito sæculo impius, qui in suo libro docuit Statum politicum præponendum Religioni, hoc est, humana divinis, mundum Deo: Docet enim non adeo curandum quæ vel qualis religio sit, quando in periculo versatur Status politicus ut pereat, adeoque ut status ille in integro maneat, hanc vel istam, nihil interest, religionem posse assumi, ergo pereat Deus, modo status permaneat.

Ne quidem Ethnicus fuerunt tam impii, videte hoc, inter alia multa, in *Cyro Rege Persarum* de quo dicitur *lib. 1. Esdra cap. 1. In anno primo Cyri Regis Persarum*, exiit edictum dicens: *Hæc dicit Cyrus Rex Persarum: Omnia regna terre dedit mihi Dominus Deus cæli, & ipse præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Ierusalem.*

En Regem ethnicum qui statim ubi factus est Rex, ante omnia meminit Dei, fatetur se Regnum accepisse à Domino cæli, & omnibus aliis sepositis, cogitat de Templo illi ædificando in *Ierusalem*. Procul dubio non deerant aulici pessimi consiliarii, qui dicerent, prius cogitet ut hostes evertat, urbes muniat, classes instruat, legiones scribat, legat equitatum, ut servet statum & imperium suum: Hæc Regum curæ sunt propriae. Tempora ædificare, religionem procurare Sacerdotum est, non Regum, extruat ergo *Cyrus* castella & artes, non Tempora.

Hos homines si *Cyrus* audisset, non *Ierosolymis* Templum, sed arces *Babylone* condidisset: Sed non audiit *Cyrus*; prima ipsius, ante omnia, cura fuit religionis & Templi. Sciebat enim Rex ille, quamvis ethnicus, Deum Reges vel evehere vel exturbare, quos vel dignos, vel indignos, existimat. Imo nullum sapius adire Tempora, arcesque struere oportere quam Regem, quia in una numinis dextera cor Principum est, idque versat, vertitque quo vult. Perstitit ergo *Cyrus* in proposito de Templo numini ædificando, & non audivit impios illos consiliarios. Hoc homo Ethnicus fecit: Quantus ergo pudor quod inter Christianos, unus *Machiavellus* audiatur, qui tanta axiomata habet, quibus docet primam curam esse debere de statu conservando, secundam de religione, nec curandum si Tempora Deo dicata evertantur, incendantur, ut illorum loco arces, ac ædificentur.

2. Docet hic homo præterea, nemini, quantumvis misero, compatiendum, opprimantur subditi, exhauriantur illorum pecunia: redigantur ad paupertatem, pereant cum liberis, lamententur, conquerantur, nihil curandum, modo Status politicus maneat integro. Axioma quod naturam humanam ac Societatem evertit, si enim nemini compatiendum, quod nulli creaturæ proprium est nisi soli homini, degeneramus in bestias, imo peiores fimus, quamvis enim bestia à natura non habeant ut compati possint, legimus tamen & Leones & Elephantos etiam in furore miseris peperisse. Occurrebat puellæ cuidam è carcere fugitivæ furibundus Leo in silva, illam dilaceraturus, sed ubi lacrymas vidit, audiitque ex illa se jam ex vinculis erupisse, deposito furore, pepercit. Discurrebat *Goe* in *India* per plateas totus in furia *Elephas*, & omnibus fugientibus, domosque cludentibus, remanserat parvus in platea porculus, quem ut *Elephas* vidit plorantem, arreptam proboscide, suaviter in humili tecto, quod pro foribus erat, sine ulla læsione deposuit: Ergo *Machiavellus* docet quod ne quidem bestia, quantumvis rationis expertes, nollent admittere. Et tales Doctores ac magistros audiunt Christiani? & illius impios libros legit ac pervolvit juvenus majori aviditate quam sacros libros & pios? quid mirum quod tali impietate imbuti, sint sicuti *Pharao*, cujus cor induratum erat, & nolebat audire *Moysem* & *Aaron*? magisque mirabatur facta maleficorum, quam Miracula Dei?

DISCVRSVS XI.

Secundum Miraculum, & prima plaga Egypti.

Videns, inquit Scripturâ Dominus Deus, quod primo Miraculo *Pharao* magis obduruisset, voluit ut *Moyse* & *Aaron*, adderent alterum, quo *Pharaonem*, *Aegyptiosque* puniret.

Dixit ergo Deus ad *Moysem*: Vade ad *Pharaonem* mane: Ecce egredietur ad aquas, & stabis in occursum ejus super ripam fluminis, & virgam, qua conversa est in draconem, tolles in manu tua, dicesque ad eum: Dominus Deus Hebraorum misit me ad te, dicens: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi in deserto, & usque ad presens tempus noluit audire: Hac igitur dicit Dominus: In hoc scies quod sim Dominus: Ecce percussam virga